

(med reservation för ändringar)

[illegible]

Fre 21	Västerort Höstfest
--------	--------------------

Mån 24	Lunchträff
--------	------------

Lör 29	Musik-kafé
--------	------------

Sön 13	Trivselbingo
--------	--------------

Lör 19	Musik-kafé
--------	------------

Mån 21	Pub-kväll
--------	-----------

Mån 28	Lunchträff
--------	------------

Lör-Sön 3-4	Julbordsresa 1
----------------	----------------

Lör 10	Adventskafé
--------	-------------

Lör.Sön 17-18	Julbordresa 2
------------------	---------------

(med reservation för ändringar)

Utgivning Manusstopp

Nr 6 V50 11 nov

Nummer 6/2022 kommer vara ett härligt julnummer om du också hjälper till och bidrar med material och tips.

Som medlem är du alltid varmt välkommen att skicka in material till tidningen. Redaktionsutskottet tar ställning till publicering och förbehåller sig rätten att redigera och att korta texten. En insändare bör inte vara längre än ca 800 tecken.

Ditt material mailar du till info@dhrs.se
eller skickar per post till
DHR Stockholmsavdelningen,
Hammarby Fabriksväg 23,
120 30 Stockholm.

Har du en e-postadress och anmäler den till förbundets medlemsregister så har du även möjlighet att få inbjudningar och information från avdelningen, Stockholms läns distrikt och riksförbundet. Detta gör du enklast genom att skicka e-post till medlem@dhr.se

Sedan gammalt är Nollåttan ett fristående organ som avdelningsstyrelsen beslutar om när det gäller ekonomin.

Redaktionsutskottet har i uppdrag att svara för innehållet. Ansvarig utgivare har i uppdrag att se till att innehållet inte strider mot lagstiftningen och inte är kränkande.

Foton tagna av Zakett Ledsagning och DHR:s evenemangsansvarig.

Samtliga personer har godkänt fotografering.

Innehåll

- 2 Kalendarium
- 3 Ledare
- 4 Funktionshindersråd representanter
- 4 Nya borgarråd
- 6 Visioner efter valet. Partierna svarar
- 12 Kryssningsresa Höga Kusten
- 13 Kulturtips
- 14 Musikcafé Söder om Söder
- 15 Västerort
- 16 Julbåten
- 18 Hemtjänsten
- 19 Djurgården
- 20 Novell av Mika Ihanus
- 22 Krönika
- 23 Beckomberga simhall

Manusstopp för Nollåttan nr 5 är 23/9
Utgivning V 42

Kontaktuppgifter

DHR Stockholmsavdelningen

Hammarby Fabriksväg 23
120 30 Stockholm

Hemsida: dhrs.se

E-post: info@dhrs.se

Bankgiro: 710-9333

Ordförande: Nisse Duwähl

Tfn: 073-981 99 34

E-post: nisse.duwahl@dhrs.se

Kansli

Kanslichef: Sebastian Nikula

Tfn: 073-981 99 54

E-post: sebastian.nikula@dhrs.se

Redaktör och administratör: Lina Jansson

Tfn: 08-564 826 50 (må-ti 09.00-13.30)

E-post: lina@dhrs.se

Ekonomi: Henric Stenström

Tfn: 070-258 78 94

E-post: henric.stenstrom@dhrs.se

Styrelsen

Nils Duwähl, ordförande, Tfn: 073-981 99 34

E-post: nisse.duwahl@dhrs.se

Magnus Lindmark, vice ordf, kassaförvalt.

Tfn: 070-687 19 60

E-post: mlindmark873@gmail.com

Amir Amirrazi, information, sektionsråds-

ansvarig. E-post: amirrazi@dhrs.se

Ulla Kjellvinger, resor och evenemang

Tfn: 073-394 24 64

E-post: ulla.kjellvinger@gmail.com

Daniel Pollak, ledamot.

E-post: danpo03@gmail.com

Anna Palmborg, ledamot.

E-post: anna.palmborg@gmail.com

Carin Lemberg, ledamot.

E-post: carin.lemborg@gmail.com

Sari Nykvist, ledamot.

E-post: sarinykvist@dhrs.se

Eva Pettersson, ledamot.

E-post: evasletmo@hotmail.com

Valberedning: Therese Rudolfsson, Lena

Haglöf. E-post: info@dhrs.se

Nollåttan

Ansvarig utgivare: Sebastian Nikula

Redaktör: Lina Jansson

Redaktionsutskott:

Sebastian Nikula, Louise Lindström, Lina Jans-

son E-post: info@dhrs.se

Marknad & Annons: Kansliet

Tryck: Bergs Grafiska.

Bilder: DHR och Zakett

**Nollåttan ges även ut som taltidning
och finns att läsa på hemsidan dhrs.se**

Ledaren

Valet är över och höstens mörker är här!

Ingen har väl missat att i princip allt blir dyrare för varje månad som går allt ifrån maten vi äter till elen vi behöver i vår vardag. Jag tog kontakt med Stockholms stads kontaktcenter för funktionshindrade för ett tag sedan och där har det införts ett knappvalssystem "tryck ett för akuta ärenden samt 2 för icke akuta ärenden". Det som betäckandes som akuta var om man hade ramlat på golvet eller om man saknade mat för dagen. Det senare gjorde mig väldigt bekymrad och förbannad för har det blivit så illa i Stockholm att människor med funktionsnedsättningar behöver ta kontakt med staden för att man inte har mat för dagen? Eftersom priserna fortsätter att öka så vad kommer med vintern att innebära om den blir riktig kall och jag kan tänka mig att priset på el kommer att skena iväg ytterligare och vissa fastighetsägare kommer att sänka värmen under 18 grader för att spara på elen. Det har också pratats om att släcka ner belysning på parkvägar etc. vilket kommer att öka otryggheten ännu mer i Stockholmsområ-³ det tror jag förutom så kommer det bli svårare att orientera sig när det är mörkt och jag ser risken att många kommer att isolera sig i sina hem framöver precis när folk har börjat komma ut efter Covid-19. Vad kommer att hända med de tempererade bad som finns i Stockholm vet jag inte men dessa bad behövs verkligen.

Jag tror inte att dessa höga priser kommer att sjunka när inflationen går ner igen tyvärr och klyftorna kommer fortsätta att öka i Stockholm. Så frågan jag ställer mig är vilka kommer att ha råd att bo i Stockholm framöver? Ytterst tveksam om jag själv kommer att ha råd med en högre hyra men vart ska man då flytta?

Vi har nog en lång vinter framför oss så ta hand om varandra och fortsätt att hålla kontakten med varandra framöver så ingen blir ensam. Vi får hoppas att det vänder till det bättre.

Förresten har jag råkat ut för att bli strandsatt av färdtjänsten ett par gången den senaste tiden. Är det fler som har råkat ut för samma sak så skriv gärna en rad i Nollåttan om det.

Nisse Duwähl

DHR:s representanter i Lokalråd för Funktionshinderfrågor 2020-2022

Stadsdelsnämnder

Bromma

Annika Symreg tfn 070-350 98 94
annikasymreg@hotmail.com

Enskede/Årsta/Vantör

Patrik Forslin tfn 070-891 59 08
p_forslin@hotmail.com

Farsta

Jaan Kaur tfn 070-234 39 75
jaankaur1@gmail.com
Beatrice Kolijn tfn 073-645 29 96
kolijnb@hotmail.com

Hässelby-Vällingby

Marita Innergård tfn 070-282 18 62
marita.innergard@gmail.com

Norrmalm

Louise Lindström tfn 073-621 24 23
louiselindstrom.dhrs@yahoo.se

Skärholmen

Stig-Joeran Samuelsson
tfn 070-494 09 31
s-js@comhem.se

Hägersten-Älvsjö

Ingela Heden tfn 076-648 28 12
ingela.heden@telia.com

Kungsholmen

Karin Lemberg tfn 073-618 45 33
carin.lemberg@gmail.com

Spånga/Tensta

Ulf Nilsson tfn 070-920 55 40
ulf.g.nilsson@hotmail.com

Lidingö

Cathrin Lindberg tfn 073-897 71 11

Sollentuna

Henrik Häggbom tfn 070-729 56 45
hhaggbom@gmail.com

Östermalm

Christina Barthlow tfn 073-771 17 49 Nominering pågår.
christina.barthlow@gmail.com

Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet tar över styret i Stockholms stad.

De nya borgarråden blir
Karin Wanngård (S), finansborgarråd
Jan Valeskog (S), stadsbyggnads- och idrottsborgarråd,
Emilia Bjuggren (S), skol-, arbetsmarknads- och personalborgarråd,
Alexander Ojanen (S), social- och trygg-

Facknämnder

Arbetsmarknadsnämnden

Louise Lindström tfn 073-621 24 23
louiselindstrom.dhrs@yahoo.se

Bostadsbolagen m fl

Louise Lindström, Ordf. tfn 073-621 24 23
louiselindstrom.dhrs@yahoo.se

Kommunstyrelsen m fl

Nisse Duwähl tfn 073-981 99 34
nisse.duwahl@dhrs.se
ersättare: Amir Amirrazi (adress se Trafik)

Kulturnämnden m fl

Louise Lindström tfn 073-621 24 23
louiselindstrom.dhrs@yahoo.se

Kyrkogårdsnämnden

Louise Lindström tfn 073-621 24 23
louiselindstrom.dhrs@yahoo.se

Socialnämnden och överförmyndarnämnden

Nils Duwähl, Ordf. tfn 073-981 99 34
nisse.duwahl@dhrs.se

Stadsbyggnadsnämnden och exploateringsnämnden

Amir Amirrazi tfn 070-424 02 29
amirrazi@dhrs.se

Stockholm Business Region AB m fl

Louise Lindström tfn 073-621 24 23
louiselindstrom.dhrs@yahoo.se

Värme, vatten, hamn och Stokab m fl

Jaan Kaur, Ord. tfn 070-234 39 75
jaan.kaur@dhrstockholm.lan.org

Fastighetsnämnden

Amir Amirrazi tfn 070-424 02 29
mirrazi@dhrs.se

Trafik- och Renhållningsnämnden

mir Amirrazi tfn 070-424 02 29
amirrazi@dhrs.se

Idrottsnämnden

Magnus Lindmark tfn 070-687 19 60
mlindmark873@gmail.com

hetsborgarråd,
Clara Lindblom (V), bostads- och fastighetsborgarråd,
Torun Boucher (V), äldre- och kulturborgarråd
Alexandra Mattsson (V), förskole- barn- och fritidsborgarråd,
Lars Strömgren (MP), trafikborgarråd
Åsa Lindhagen (MP), miljö- och klimatborgarråd

Representanter söks till Funktionshindersråd: Stockholmsavdelningen har vakanser i Ekerö, Kista/Rinkeby, Södernalm och Östermalm

Vi behöver dina krafter och insatser för arbetet med en tillgänglig och bättre miljö och andra frågor som står för våra idéer. Erfarenheter av och synpunkter om funktionsnedsättning är viktiga bidrag i stadens verksamheter bl.a. för att uppfylla FN-konventionen, som också kan förbättra för många fler.

Bor du i någon av de här områdena och känner att det skulle vara intressant attsom DHRS-medlem att representera avdelningen i ett funktionshindersråd,

hör av dig til Lina

på kansliet tfn 08-564 826 51
eller via mail till Lina@dhers.se

Stockholmsavdelningen nominerar sina kandidater till Funktionsrätt Stockholms stad, som hanterar alla organisationers nomineringar samt nu även oorganiserade personer till kommande mandatperiod, **senast den 31 oktober 2022**

Den nominerade ska vara:

skriven på sin bostadsort

beredd att delta i utbildningar och seminarier

införstådd med att man representerar hela funktionshindersrörelsen

För befintliga om-nominerade ledamöter behövs endast namn och kontaktuppgifter

5

För nya ledamöter behövs:

en kortfattad och relevant presentation

bostadsadress

telefonnummer

e-postadress

Undrar du något? Kontakta

Magnus Lindmark tfn 070-687 19 60 e-post: mlindmark873@gmail.com

Råd & stöd

Om du vill prata med någon och få råd och stöd tveka inte att kontakta oss!
Ring till:

Sebastian Nikula tfn 073-981 99 54

Nisse Duwahl tfn 073-981 99 34

eller Kent Malmqvist tfn 073-658 01 86

Visioner efter valet – vad vill partierna?

Nu är valet över. Info 13 oktober: Det har nu beslutats om stadsdelssammanslagningar av den avgående majoriteten samt att Miljöpartiet, Socialdemokraterna och Vänsterpartiet ska styra i Stockholm den kommande mandatperioden.

Vi har ställt några frågor till partierna om vilka visioner de har för den kommande mandatperioden.

Socialdemokraterna

1) Hur resonerar ditt parti om personlig service?

För att skapa ett Stockholm för alla behöver vi arbeta systematiskt och målinriktat. Medborgarna ska kunna lita på att de får ett värdigt bemötande och att anställda som arbetar med att ge stöd och service har rätt utbildning. Insatser ska utformas så att den stärker den enskildes förmåga att leva ett självständigt liv och anpassas individuellt efter den enskildes behov. Insatsen ska göra det möjligt för den enskilde att göra vardagliga saker som att besöka vänner, delta i fritidsaktiviteter, i kulturlivet eller bara promenera.

2) Vad är ditt partis ståndpunkt när det gäller fysisk tillgänglighet i det offentliga rummet?

Politiken har en viktig roll i att säkerställa att staden är tillgänglig och trygg för alla dess invånare. Arbetet för att ta bort kvarstående enkelt avhjälpbara hinder ska påskyndas. Stadens interna organisering är viktig för att snabbt hantera ärenden och synpunkter. Till exempel behöver synpunkter som har inkommit till Tyck till-appen hanteras mer skyndsamt och anmälare behöver återkoppling. Under många år har det rått en anarki när det gäller elsparkcyklar. Ordningslagen ska tillämpas och staden ska ingripa mot tillståndshavare som inte sköter sig. Ett annat problem är alla de byggsäckar som ställs ut

på trottoarer och gator. De hindrar framkomligheten, de utgör farliga hinder för rörelsehindrade, synskadade och äldre, de förfular vår stadsmiljö och de skräpar ner i vårt offentliga rum. Vi vill att staden agerar.

3) Vilken är er vision för staden de närmsta fyra åren på funktionshinderområdet?

Vår vision är ett Stockholm för alla. Stockholmare ska kunna leva ett självständigt liv och alla ska ha möjlighet att kunna delta på lika villkor i samhället. Vi vill arbeta för att alla ska kunna vara delaktiga i alla delar av det politiska, sociala, ekonomiska och kulturella livet.

Miljöpartiet

1) Hur resonerar ditt parti om personlig service?

LSS och SoL är viktiga rättighetslagstiftningar som vi värnar om. Miljöpartiet har länge drivit på för att LSS-lagstiftningen ska förtydligas och att ett statligt huvudmannaskap införs så att människor får det stöd de behöver och har rätt till, vilket var syftet med LSS från början.

För Miljöpartiet är det viktigt att kommunen tar hänsyn till individens önskemål, behov och förutsättningar. Vi vill att Stockholms stad ska vara drivande i att ge personer med funktionsnedsättning tillgång till moderna hjälpmedel som gör att de kan leva självständigt. Ledsagning och personlig assistans ska vara flexibla insatser som individen själv kan utforma och styra över. En bostad är en grundläggande del i ett fritt och aktivt liv. Staden har tagit steg framåt för att öka byggtakten av särskilda bostäder, men mer behöver göras. Vi vill att fler ska kunna välja att bo i en egen lägenhet som anpassas efter den enskildes behov.

2) Vad är ditt partis ståndpunkt när det gäller fysisk tillgänglighet i det offentliga rummet?

Stockholm ska vara tillgängligt för alla oavsett funktionsförmåga. Miljöpartiet vill göra det lättare att ta sig fram på stadens trottoarer. Genom att bredda trottoarer och flytta uteserveringar till parkeringsplatser kan trottoarerna bli mer framkomliga för människor, rullstolar och rollatorer. Vi vill också införa mer effektiva metoder för snöröjning av gångbanor, bland annat genom att utöka sopsaltningen av gångbanor.

Konst, kultur och natur ska vara tillgängligt för alla. Samtliga kulturinstitutioner, platser, lokaler och bibliotek ska göras tillgängliga, så att alla oavsett funktionsförmåga tryggt kan delta. Vi värnar om mötesplatser för unga med funktionsnedsättning och vill framöver skapa fler mötesplatser för unga HBTQI-personer med funktionsnedsättning. Staden ska fortsatt prioritera tillgängligheten för funktionshindrade i stadens naturreservat och friluftsområden bland annat genom att tillgängliggöra bryggor, stigar och friluftsområden och låta busen gå ända fram till naturreservaten. Vi vill även sätta ut fler parkbänkar.

Att ha en funktionsnedsättning ska inte utgöra ett hinder för idrotts- eller fritidsaktiviteter. Miljöpartiet vill utöka möjligheterna till cykling och annan fysisk rörelse för personer med funktionsnedsättning som bor på särskilda boenden. Vi vill förbättra tillgången till fritidsaktiviteter och göra särskilda satsningar på barn och unga som har särskilda behov, med exempelvis aktiviteter riktade till barn med funktionsnedsättning. Vi vill också att barn med funktionsnedsättningar ska få bättre möjligheter att ta del av kulturskolan, bland annat genom att ytterligare stärka kulturskolans resurscenter.

3) Vilken är er vision för staden de

närmsta fyra åren på funktionshinderområdet?

Vår vision är att varje invånare ska ha möjlighet att delta i samhället. Ingen stockholmare ska begränsas på grund av fördomar baserade på funktionsförmåga. Vi vill motverka all form av funkofobi och funktionsmaktordningen ska ständigt problematiseras och utmanas. Miljöpartiet vill att staden och dess verksamheter ska utformas för att passa alla. Stadens insatser för personer med funktionsnedsättning ska präglas av ett tydligt brukarperspektiv där enskilda individer har insyn och inflytande över beslut som berör dem.

De kommande fyra åren kommer vi bland annat att fokusera på att öka tillgängligheten på stadens gator, platser, kulturinstitutioner och naturområden. Vi vill öka tillgången till idrotts- och fritidsaktiviteter för såväl vuxna som barn och unga. Vi kommer också att fortsätta öka byggtakten av LSS-bostäder och jobba för större valfrihet kring boende.

Med hjälp av digitala och moderna hjälpmedel vill Miljöpartiet skapa bättre förutsättningar i arbetslivet för personer med funktionsnedsättning. Stockholmjobb eller gröna jobb inom stadens verksamheter ska bli mer tillgängliga för personer med funktionsnedsättning.

Vi kommer att verka för att ledsagning och personlig assistans blir mer individanpassad samt att staden för och delar central och tillgänglig statistik över antal ansökningar, beslut, avslag och delavslag avseende insatser, som LSS och ledsagning till personer med funktionsnedsättning.

Centerpartiet

1) Hur resonerar ditt parti om personlig service?

Vi vill att staten ska ta över hela ansvaret för assistansen, oberoende av hur många timmar i veckan det handlar om. Det är mer rättssäkert och bidrar till mer jämlikhet över

Fortsättning på nästa sida

landet, men förutsätter ett kraftfullt kompetens- och kapacitetslyft hos Försäkringskassan. Vi vill ändra lagstiftningen så att samtliga hjälpmoment för alla grundläggande behov ska ge rätt till personlig assistans och se en förbättring av barns rätt till assistans. Ändringar i LSS behöver utvärderas löpande och behovet för ytterligare stärkt rätt till assistans ses över.

2) Vad är ditt partis ståndpunkt när det gäller fysisk tillgänglighet i det offentliga rummet?

I politiska beslut och i all samhällsplanering ska det redovisas hur man tagit hänsyn till funktionsnedsättningsperspektiv (där detta är relevant). Till exempel ska det i underlag till beslut om trafikplanering framgå hur tillgängligheten påverkas och hanteras. Vi behöver också bättre följa upp beslut som tas, till exempel om tillstånd för sommarserveringar, så att anvisningar/tillstånd verkligen följs, så att inte problem uppstår för ex. vis synskadade.

3) Vilken är er vision för staden de närmsta fyra åren på funktionshinderområdet?

Enkelt uttryckt ska vi leva upp bättre till FN-konventionen. Men konkreta insatser inom två områden (det finns fler) kan nämnas: Fritid och arbete/sysselsättning.

Fritid: Vi vill ge personer med funktionsnedsättning större möjligheter att delta i fritidsaktiviteter som idrott och kultur. Detta kan handla om stöd till arrangörer/föreningar och att lokaler och arenor anpassas för idrottsutövande personer med funktionsnedsättning. Vi ser också dessa saker som viktigt förebyggande hälsoarbete.

Arbete/sysselsättning: Vi vill fortsätta att arbeta för att personer med funktionsnedsättning får större möjligheter till arbete och sysselsättning. Därför vill vi att regeringen tillsätter en utredning som tittar på hur välfungerande och evidensbaserade inkluderingsinsatser hos arbetsgivare

kan spridas till fler privata och offentliga arbetsgivare. Vi vill ha minskad byråkrati, flexiblare lösningar och enklare kontaktvägar mellan företag och myndigheter så att fler arbetsgivare kan anställa personer med funktionsnedsättningar. Dessutom vill vi ha en statlig utredning om hur trösklarna kan sänkas för personer med funktionsnedsättning som vill starta företag.

Vänsterpartiet

1) Hur resonerar ditt parti om personlig service?

Alla har rätt till ett värdigt liv på samma villkor oavsett funktionsnedsättning. Stöd och service till personer med funktionsnedsättning ska hålla hög kvalitet och stora möjligheter till inflytande ska garanteras.

2) Vad är ditt partis ståndpunkt när det gäller fysisk tillgänglighet i det offentliga rummet?

Vi måste intensifiera arbetet med att tillgänglighetsanpassa staden. Stockholm ska vara en tillgänglig stad för alla dess invånare. Alla, oavsett funktionsvariation, ska ha rätt till full delaktighet.

3) Vilken är er vision för staden de närmsta fyra åren på funktionshinderområdet?

Vår vision är ett jämlikt samhälle, ett samhälle som håller ihop, skapar bättre livsvillkor för oss alla. För Vänsterpartiet är det grundläggande att alla personer oavsett funktionsnedsättning har samma rätt att känna sig trygga och inkluderade i samhället.

Liberalerna

1) Hur resonerar ditt parti om personlig service?

Den som behöver personlig service för att kunna leva som andra ska självklart få det. Vi har ökat anslaget till ledsagning så att ekonomin hos stadsdelsnämnderna inte ska vara ett hinder för att ge människor det

de har rätt till. Vi behöver bättre IT-system i staden för att kunna följa upp bifall och avslag. Möjligheten att välja utförare ska värnas och det måste bli lättare att få relevant information om kvalitet och profil hos olika utförare. Vi har tydliggjort att det går att använda ledsagning för att göra inköp av dagligvaror, och vi ser gärna att det blir tydligare i lagstiftningen att man ska kunna få det stöd man behöver för att kunna delta i arbets- och samhällsliv om man har en funktionsnedsättning. För oss är det självklart att värna rätten till personlig assistans.

2) Vad är ditt partis ståndpunkt när det gäller fysisk tillgänglighet i det offentliga rummet?

Stockholms stad skall vara en stad för alla och fysisk tillgänglighet i det offentliga rummet är en frihetsfråga för individen. När staden utvecklas läggs grunden för en tillgänglig stad redan under framtagandet av nya detaljplaner och vid bygglov, både utifrån plan- och bygglagen och stadens egna styrdokument. Stadens program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning utgör ett stadscentralt styrdokument för stadens nämnder och bolag i arbetet med tillgänglighet. En utgångspunkt är att skapa universella lösningar från början samt att befintliga brister i tillgänglighet som hindrar delaktighet ska identifieras och åtgärdas inom berörd verksamhet. Stadens gångplan inkluderar tillgänglighet och enkelt avhjälpta hinder och en ny framkomlighetstrategi med efterföljande styrdokument utgår från begreppet universell utformning vid planering.

Stockholms stad avsätter årligen medel för att åtgärda enkelt avhjälpta hinder som otillgängliga övergångsställen och busshållplatser, brist på ledstråk m.m. I stadens budget för 2022 fick Liberalerna igenom krav på en ambitionshöjning med höjda anslag för att åtgärda enkla hinder. Vi vill öka investeringsvolymen inom programmet för tillgänglighet för personer med

funktionsnedsättning ännu mer.

3) Vilken är er vision för staden de närmsta fyra åren på funktionshinderområdet?

Det väntar ekonomiskt tuffa tider för kommunerna under de kommande åren men det är viktigt att det inte går ut över omsorgen om personer med funktionsnedsättning. Vi vill fortsätta satsa på personalens kompetens och se till att all personal har den utbildning och kunskap om funktionsnedsättningar som krävs. Utbyggnaden av gruppboenden och servicebostäder måste fortsätta. Vi vill ge brukare vid boenden och daglig verksamhet möjlighet till rabatterat inträde till stadens kulturverksamheter. Tillgången till bredband på gruppboenden måste bli bättre och de boende måste kunna få hjälp med IT-relaterade problem. Och personer med psykisk ohälsa måste ha tillgång till stadens träffpunkter oavsett var någonstans man bor i staden.

Kristdemokraterna

9

1) Hur resonerar ditt parti om personlig service?

Varje människa ska ha möjlighet att delta i samhälls- och yrkeslivet. Kristdemokraterna ser LSS som en stor frihetsreform för personer med funktionsnedsättning. Stockholm ska ha en hemtjänst med hög kvalitet som präglas av respekt för den enskildes behov och önskemål i såväl lugna som pressade tider. Hemtjänsten ska ha den enskildes individuella behov i fokus samt präglas av kontinuitet och hög kvalitet i alla insatser. Hemtjänsten ska främja en hög livskvalitet för den enskilde, oavsett hälsotillstånd och ålder.

2) Vad är ditt partis ståndpunkt när det gäller fysisk tillgänglighet i det offentliga rummet?

Staden ska vara tillgänglig, och där det brister ska detta åtgärdas. Vi vill att Stockholm ska bli en ännu mer tillgänglig huvudstad och att arbetet med att avskaffa kvarstående enkelt avhjälpta hinder ska stärkas.

Fortsättning på nästa sida

3) Vilken är er vision för staden de närmsta fyra åren på funktionshinderområdet?

För oss kristdemokrater är det viktigt att verka för att attityder mot funktionshindrade förändras, så att hela människan beaktas och inte bara funktionshindret. Ingen kan göra allt, men alla kan göra någonting. Staden har en viktig roll i det arbetet. Det är även viktigt att fortsätta arbetet för fler bostäder med särskild service som svarar mot behoven.

Moderaterna

1) Hur resonerar ditt parti om personlig service?

I Sverige ska alla ha möjlighet att delta i samhället oavsett förutsättningar. Varje person som har en funktionsnedsättning ska – precis som alla andra – kunna vara en del av samhällsgemenskapen genom utbildning, arbete och sysselsättning. Det ska finnas tillgång till boendeformer och hjälpmedel som möter varje individs behov. För att så många som möjligt ska kunna fortsätta leva ett självständigt liv måste det finnas en äldreomsorg som ger rätt stöd i rätt tid. Äldreomsorgen i Stockholm ska hålla hög kvalitet och alltid respektera individens olika val och förutsättningar. Därför är det viktigt att äldreomsorgen erbjuder valfrihet inom såväl hemtjänst som dagverksamhet och boende. Äldreomsorgen ska skapa trygghet och tilltro. Det är mycket viktigt att den enskilde känner sig trygg med personalen som sköter omsorgen. En hög personalomsättning är inte bra för någon – varken de äldre eller personalen. Därför vill Moderaterna prioritera personalkontinuiteten både inom hemtjänsten och på äldreboenden.

LSS ska garantera att personer med omfattande och varaktiga funktionshinder får stöd som kan undanröja svårigheter i vardagen. Stödet har inneburit ökad valfrihet, större inflytande och bättre livskvalitet för många personer med svåra funktionsnedsättningar. Ytterst handlar det om att se till

att personer med omfattande stödbehov får de insatser som de behöver för sitt dagliga liv. Den som behöver det ska i större utsträckning ges möjlighet att välja och ha inflytande över vem som utför vård-, rehabiliterings-, och stödinsatser. Man ska även ha inflytande över utformningen av dessa insatser. Bedömningen av rätten till LSS-insatser ska vara rättssäker och ske enligt gällande lagstiftning, samt tydligt motiveras från handläggande part.

2) Vad är ditt partis ståndpunkt när det gäller fysisk tillgänglighet i det offentliga rummet?

Personer med funktionsvariation ska så långt som möjligt kunna leva ett självständigt liv utifrån sina förutsättningar och få insatser anpassade till sina behov. Fysisk tillgänglighet är viktigt för alla invånare och en viktig fråga för Moderaterna. Vi är exempelvis positiva till elsparkcyklarna som ett flexibelt transportalternativ, men accepterar inte att de framförs vårdslöst eller utgör hinder för äldre och personer med funktionsvariation.

3) Vilken är er vision för staden de närmsta fyra åren på funktionshinderområdet?

Moderaterna vill se ett Stockholm för alla. Personer med funktionsvariation ska så långt som möjligt – utifrån sina förutsättningar – kunna leva ett självständigt liv och få insatser anpassade till sina behov. Vi vill förstärka insatserna så att fler kan få stöd att komma i arbete. Det är också viktigt att det finns särskilda boenden för personer med funktionsvariation enligt LSS och SoL. När det gäller nybyggnation ska minst fem procent av alla bostäder provas mot behov av särskild funktionsanpassning – så att det finns boendeformer som passar alla. Moderaterna kommer också att verka för att skapa en generationsöverskridande mötesplats för unga och äldre genom kulturen. Fler barn och unga med funktionsvariation ska få stöd till en aktiv och meningsfull fritid

Skrivelse till kommunstyrelsen och koncernstyrelsen

Behov av ett stärkt och säkrat tillgänglighetsperspektiv i stadens skyddsberedskap

I början av april kontaktades kommunstyrelsen av en civilsamhällsorganisation inom funktionshinderrörelsen med frågor gällande stadens krisberedskap. Bland annat undrade frågeställaren vilken hjälp personer med funktionsnedsättning får om allmänheten uppmanas att söka upp ett skyddsrum och om stadens skyddsrum är tillgänglighetsanpassade. Det är en självklarhet att de särskilda förutsättningar som personer med nedsatt rörelseförmåga kan ha ska beaktas i stadens säkerhetsarbete, och vi anser att det är viktigt att frågeställningarna som väcktes blir ordentligt adresserade.

Även i krissituationer har kommunen ansvar för att grundläggande samhällsfunktioner bibehålls. Stockholms stads säkerhetsprogram slår fast att stadens agerande vid kris eller störning utgår ifrån en ansvarsprincip, likhetsprincip och närhetsprincip. Principerna innebär att den som ansvarar för en verksamhet, exempelvis utförare av hemtjänst, ledsagarservice eller daglig verksamhet, under normala förhållanden har motsvarande ansvar även under krissituationer. Vidare ska en verksamhets lokalisering och organisation så långt det är möjligt vara densamma i kris eller krig som under normala omständigheter. Den instans som är närmast ansvarig för den ordinarie verksamheten ska även leda de åtgärder som krävs för att kunna hantera händelsen på ett effektivt sätt. Mot bakgrund av detta utgår vi från att brukare som har insatser från socialtjänsten eller äldreomsorgen fortsatt kommer att få hjälp även om en kris skulle inträffa. Vi önskar dock att detta även vid behov tydliggörs i stadens riktlinjer så att ansvaret uttrycks i mer explicita termer.

När säkerhetsprogrammet remitterades inom staden gick det aldrig till funktionshinderrådet vilket kan förstås ha bidragit till att säkerhetsprogrammet har vissa brister utifrån ett tillgänglighetsperspektiv. Under remissförförandet lyfte vi däremot att säkerhetsprogrammet behövde kompletteras med skrivningar om hur kommunikationen vid krissituationer skulle tillgängliggöras för alla oavsett funktionsvariation, något som dock inte hörsammades av majoriteten. Vi ser nu behovet av att Stockholms stads säkerhetsprogram kompletteras med ett förstärkt funktionshinderperspektiv för att säkerställa att stadens krisberedskap är tillgänglig för alla invånare.

Från stadens bostadsbolag har vi vidare fått information om att tillgängligheten till skyddsrummen varierar, en del är tillgängliga medan andra kan kräva trappsteg till skyddsrumsnivån. Eftersom skyddsrummen är byggda under olika epoker har de också en utformning baserad på den teknik och de krav som gällde då byggnaden uppfördes. I samband med skarp skyddsrumsdrift bedöms förutsättningarna vara så pass osäkra att hinderfri väg

och fungerande transportfunktioner som hissar och lyftbord inte kan garanteras idag. Därmed är personer med nedsatt rörelseförmåga som har insatser från socialtjänsten eller äldreomsorgen sannolikt i behov av dessa insatser även för att ta sig till ett skyddsrum.

En lärdom från stadens hantering av pandemin är att ansvarsfrågan mellan nämnderna måste vara tydligt uttryckt för att beslut snabbt ska kunna fattas och åtgärder vidtas. Frågan om skyddsrummens tillgänglighet har tidigare inte varit på agendan eftersom säkerhetsläget varit stabilt, men givet oroligheterna i omvärlden har den gjorts alltmer aktuell. Vi anser därför att stadens centrala styrdokument och handlingsplaner, såsom stadens trygghetsprogram och säkerhetsprogram, behöver utvecklas för att innefatta rutiner som säkerställer hjälp till personer med funktionsnedsättning om ett krisläge skulle uppstå.

Alla människor oavsett funktionsvariation ska kunna känna sig trygga och inkluderade i samhället på samma villkor som övriga befolkningen. Det är centralt att politiken arbetar förebyggande utifrån olika scenarion för att öka stadens beredskap.

Mot bakgrund av detta uppmanar vi:

- Kommunstyrelsen att särskilt beakta ett funktionshinderperspektiv i arbetet med att revidera Stockholms stads Säkerhetsprogram 2020-2023 i nära samarbete med kommunstyrelsens funktionshinderråd.
- Kommunstyrelsen att i samverkan med socialnämnden och äldre- och funktionshinderutskottet se över behovet att tydliggöra ansvaret för bistånd i en krissituation i samband med kommande översyn av riktlinjerna.
- Koncernstyrelsen att i samverkan med bostadsbolagen initiera en kartläggning av behovet av och kostnaderna för att tillgänglighetsanpassa skyddsrummen.

11

Stockholm 2022-04-27

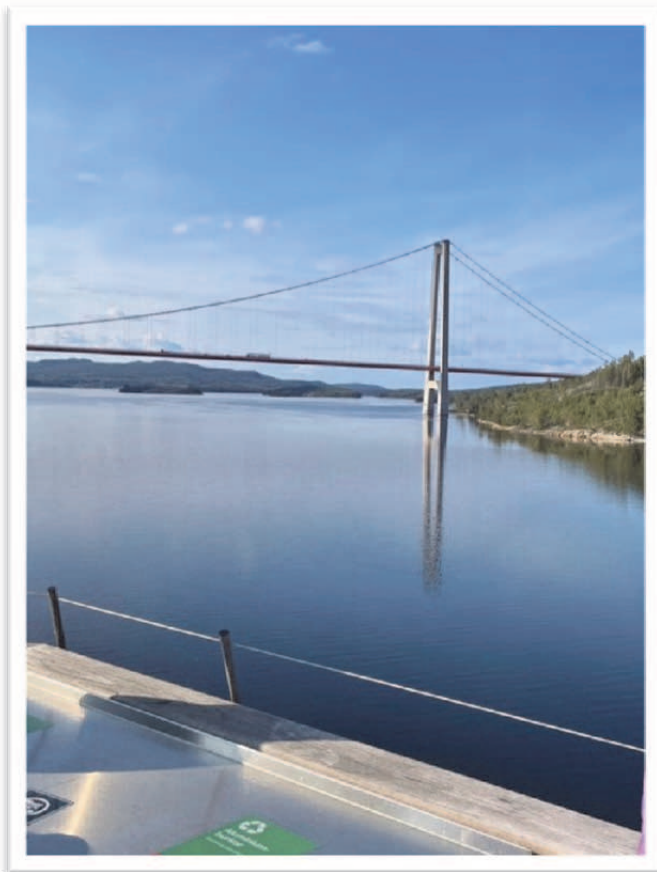
Clara Lindblom (V)
Rashid Mohammed (V)

Reseberättelse från Höga Kusten

I början av september åkte vi på en kryssningsresa med Viking Lines Cinderella till Höga Kusten.

Vi fick gå i land när vi kom till Härnösand. En del av oss åkte på en guidad busstur upp mot Skuleberget,

en del gick till Sveriges största bilmuseum. Så mycket att se där med gamla bilar, gamla barnvagnar och dockvagnar, alla gamla telefoner, med mera. En upplevelse att se. Vi hade tur med vädret, soligt och fint, ingen sjögång. Sen fortsatte båtresan uppför kusten, en fin naturupplevelse med höga berg, Högakustenbron med mera. Synd att Cinderella bara har tre fullt tillgängliga hytter.

//Ulla

På Djurgården i närheten av Rosendals slott finns nu en skulptur av Yinka Shonibare CBE

Den heter Vind, Windsculpture, och ingår i den nya skulpturparken på Djurgården, som

initierats av preks, Prinsessan Estelles Kulturstiftelse. Ny gruspassage från vägen så jag tog kryckorna. Alice Aycocks skulptur Hoop-la vid nya bron är också tillgänglig.

Ur Konstguiden Sommar 2022 a.25

Kulturtips

”Öppna Konstverkstan har sin fasta punkt på plan 4 i Kulturhuset.

Hit kan både vuxna och barn komma utan att boka in sig i förväg och kostnadsfritt prova på skapande i alla dess former.”

”... workshops på olika teman och för olika åldrar, Till dessa behövs biljett som du köper via hemsidan.”

Från Kulturhuset/Stadstatern [www](http://www.kulturhuset.se)

♥ Välkommen att skicka in dina jultips till Nollåttan nr 6: Recept? Pyssel? Praktiskt?

Söder om söder

Lunchträffar

Måndag den 24 oktober
kl 12.30-15.30.

Vi träffas på restaurang Hjälmarén,
Hjälmarsvägen 43 i Årsta.

Färdtjänstadress: Bråviksvägen 47 i Årsta.
Buss 160 till Årsta Torg, från Gullmarsplan
eller Årstaberg.

Sista anmälningdag onsdag
den 19 oktober.

Måndag den 28 november
kl 12.30-15.30

Vi träffas på Lilla Wien Swedenborgs-
gatan 20

Färdtjänstadress: Fatbursgatan 11
Sista anmälningdag onsdagen
den 23 november.

Info om lunchträffar!

Vi äter lite, pratar och umgås under trevliga
förhållanden.

Var och en betalar för sig.

Anmälan är bindande. Anmäl Er till Yvonne
Lindroos tfn 070-881 05 93 eller till Ulla
Kjellvinger tfn 073-394 24 64. Ledsagare
finns på plats.

Alla är hjärtligt välkomna.

Musik-café

Musik-café lördag den 29 oktober

kl 13.00-15.30

Vi välkomnar Staffan Klingspor.

Sista anmälningdag tisdag den 25 oktober.

Musik-café lördag den 19 november

kl 13.00-15.30

Sista anmälningdag tisdag den 15 nov.

Advents-café lördag den 10 december

kl. 13.00-16.30

Det blir en landgång, dricka, kaffe o pep-
parkaka. Pris: 125:- för medlem 135:- för
icke medlem.

Sista anmälningdag tisdag den 29 novem-
ber. Vi välkomnar åter Originalorkestern som
sjunger och underhåller oss.

Info om musik-caféerna:

Plats: Bagarmossens Folkets hus, Lillåvägen 44.
Pris: 60:- för medlem och 70:- för icke medlem.
Betalas på plats eller via Swisch.

Välkommen med din anmälan till Ulla Kjell-
vinger, Tel nr 073-394 24 64. Kaffe och smörgås
serveras.

DHR-information och stort lotteri med fina vin-
ster. Lokalen har hörslinga och ledsagare finns
på plats.

Alla är hjärtligt välkomna inte bara medlemmar.

Arrangör Söder om Söder

14

ZAKETT®

Janne Uvebrandt & Mikke Malm

assistans & ledsagning

Telefon
08-400 255 33

E-post
info@zakett.se

Hemsida
www.zakett.se

Västerort

Välkommen till Trivselbingo!

Söndag den 13 november kl: 12.00-15.00.

Spånga Folkan, Spångavägen 353.

Vi spelar alltid på brickor med stora siffror.

I pausen informerar vi om kommande aktiviteter.

Dricker kaffe/the med hembakat bröd.

Två lotterier med fina priser. Efter fiket dragning på lotterna, sedan fortsätter vi med bingospelet.

Alla Hjärtligt Välkomna!

Bingokommittén DHRS Västerortssektionen

Trivselbingo våren 2023:

5 februari

12 mars

16 april

7 maj

Alla Hjärtligt Välkomna!

Bingokommittén DHRS Västerortssektionen

À propos tipsen om aktiviteter i Stor-Stockholm som i Spånga Folkan från Carin vore det roligt och bra att få reda på vad som är på gång också i Ekerö, Lidingö, Solna och Sollentuna.

Välkommen att höra Dig per telefon, mejl, brev också om det redan ägt rum och om det var bra eller dåligt!

Nollåttan & dhers.se & taltdningen är ju till för oss alla med oss alla i DHRS.

☎ 08-564 826 50 e-post: info@dhers.se

📍 DHRS, Hammarby fabriksväg 23, 120 30 Stockholm

☞ Hur är det med funktionshindersråden hos er? är en aktuell fråga i samband med rapporten och remissen om FHR i Stockholm.

☞ Kommer valresultaten att påverka våra intresseområden om det blir andra politiska positioner hos er?

SPÅNGA FOLKANs EVENEMANG PROGRAM

OKTOBER 2022

THE BOPPERS Vuxenfilm Bränn alla mina brev Tisdag 4 oktober, kl. 19.00 Pris: 100 kronor	Film för de yngsta Dans & Lek med Babblarna på bio Söndag 9 oktober, kl. 12.30 Pris: 80 kronor
The Boppers med Lennie Norman Söndag 2 oktober, kl. 19.00 Pris: 350 kronor	Mamma Mu hittar hem Söndag 16 oktober, kl. 12.30 Pris: 80 kronor
Café Folkan öppnar en timme före varje föreställning.	Eldsjäl Söndag 23 oktober, kl. 12.30 Pris: 80 kronor
Erik Tengholm Quintet Torsdag 13 oktober, kl. 19.00 Pris: 250 kronor	Barnkonsert i vardagen Onsdag 5 oktober, kl. 16.30 Välkomna med Speed Tid: 15.30 - 17.30 (föreställningen börjar 16.30) Pris: 50 kronor/förälder Barn under 2 år gratis
Kärleksbevis Tisdag 25 oktober, kl. 19.00 Pris: 100 kronor	Bokning av alla biljetter skriv till: hemsida: spangafolkans.se/evenemang, eller mail: info@spangafolkans.se eller telefon 0790-794035. Prenumerera gärna på vårt nyhetsbrev.

Kontrollera alltid vår hemsida - www.spangafolkans.se - för att se mer information och eventuella förändringar!

Folkets Hus och Parken
KONTAKT: info@spangafolkans.se
BESÖKSADRESS: Spångavägen 353, 161 55 Spånga

Spånga Folkan har många olika program inte bara när DHRS är där! Carin har mer info som också finns på vår hemsida.

JULBÅTEN gör vi två turer med i år:

Ladda batterierna inför Julen med en Julbordsresa!

Kasta loss och ha kul på Vikinglines Cinderella.

Frossa i god mat, umgås underhålls och handla julklappar i taxfree.

- 16 **Lördag den 3 dec** träffas vi i Vikingline terminalen, Stadsgården kl. 16.00. Båten avgår kl. 17.00. Åter vid terminalen söndag den 4 dec kl. 14.00

Sista anmälningsdag måndag den 31 oktober

Lördag den 17 dec träffas vi i Vikingline terminalen Stadsgården kl. 16.00. Båten avgår kl. 17.00 Åter vid Terminalen söndag den 18 dec kl. 14.00

Sista anmälningsdag måndag den 14 november

Info för båda resorna:

Båten har endast 3 fullt tillgängliga hytter!

Därför gör vi 2 st resor. Först till kvarn gäller.

Pris 700:- för medlem medlemmar 900:- för icke medlemmar. Betala in på avdelningens bank-giro 710-9333.

I priset ingår resa hytt, julbordsbuffe och julbordsbrunch.

Ledsagare finns med på resorna för att bistå vid måltider o dyl. Alla måste på egen hand eller via egen assistent ta sig in och ur sin hytt och toalett, dusch. Våra ledsagare har inte möjlighet att hjälpa till med detta.

OBS! Tänk på att ta med godkänd ID-handling.

Anmäl er till Yvonne Lindroos tel 070-881 05 93 eller till

Ulla Kjellvinger tel 073-394 24 64.

ANMÄLAN ÄR BINDANDE!

Alla är hjärtligt välkomna, inte bara medlemmar.

Arrangör Stockholmsavdelningen.

Ledsagare finns med på resorna för att bistå vid måltider o

dyl. Alla måste på egen hand eller via egen assistent ta sig

in och ur sin hytt och toalett, dusch. Våra ledsagare har inte

möjlighet att hjälpa till med detta.

OBS! Tänk på att ta med godkänd ID-handling.

Anmäl er till Yvonne Lindroos tel 070-881 05 93 eller till

Ulla Kjellvinger tel 073-394 24 64. **ANMÄLAN ÄR BINDANDE!**

Alla är hjärtligt välkomna, inte bara medlemmar.

Arrangör Stockholmsavdelningen.

"IP" har många olika betydelser **Intresse**P**olitiskt arbete** är en viktig verksamhet när det gäller att se till att även människor med nedsatt rörelseförmåga ska kunna vara fullt jämställda, jämlika och delaktiga i vårt samhälle. Det är ett ständigt pågående arbete som ska göras tillsammans för att förbättra för många fler.
DHR = Delaktighet Handlingskraft Rörelsefrihet behöver dig!
Du behöver DHR = vi behöver varandra!

DHR Stockholmsavdelnings styrelse vill därför skapa en arbetsgrupp under 2022 för att stärka det intressepolitiska arbetet. Det är viktigt att höras och synas i samhällsdebatten med tillgänglighetsfrågor för att kunna påverka medvetenheten och insikten om den allmänpraktiska nyttan. Då kan beslutsfattare och opinionsbildare få bättre underlag till sina verksamhetsområden.

Ingen kan göra allt men alla kan göra något!

Välkommen är du som medlem till arbetsgruppen tillsammans med oss från styrelse och kansli!

Vilken fråga tycker du är viktigast? Vilken fråga vill du arbeta med?

Kontakta kansliet och berätta!!!

Epost: sebastian.nikula@dhrs.se Tel: 073-981 99 54

Adress: Hammarby fabriksväg 23, SE-12030 Stockholm

Nu är det dags för den årliga

Motionsnickarverkstaden

Tid: 24 november mellan kl. 17:30-21:00.

Plats: Bagarmossens Folkets Hus.

Kom och skriv motioner till avdelningens årsmöte i mars 2023 eller DHR region Stockholms årsmöte i april 2023 samt till förbundets förbundsmöte som äger rum i oktober 2023 som dessutom firar sitt 100-årsjubileum nästa år.

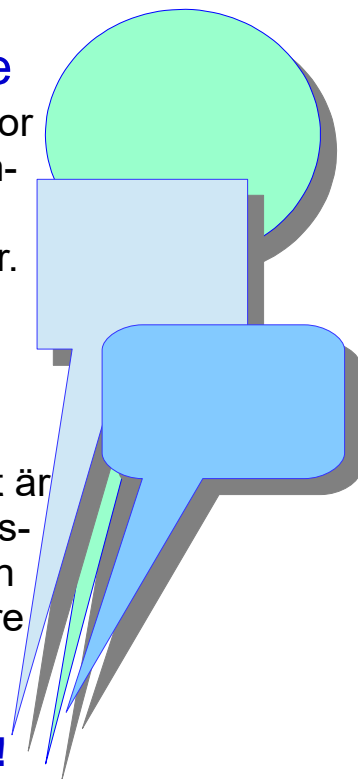
Kaffe och smörgås serveras från 17.30.

Adress: Bagarmossens Folkets Hus, Lillåvägen 44, Bagarmossen.

Anmäl till kansliet 08-564 826 51 alt lina@dhrs.se

senast den 10 november att ni kommer!

Anmälan är bindande.

Hemtjänsten- systemfel inom hemtjänsten

Det har varit fokus på LSS och assistansen vilket är bra. Men vi tycker det vore bra att även lyfta frågor runt hemtjänsten. Vi vill jobba för en bättre hemtjänst med större inflytande för individen (hemtjänst i assistansliknande form) och även bättre arbetsvillkor för personalen.

Har du hemtjänst?

Vi efterlyser dina synpunkter på vad som behöver förbättras inom hemtjänsten. Har du en egen berättelse? Vad är det som inte fungerar och vilka konsekvenser medför det för dig eller din anhörig? **Låt oss veta!**

Du kan kontakta oss på olika sätt:

Du kan **mejla** till sari.nykvist@dhr.se.

Kommentera på Facebook: Gå in på vår FB sida DHR Stockholmsavdelningen, hitta inlägget om hemtjänst (inlagt 20 sept) och svara i kommentarerna eller skicka ett DM till Eva Pettersson (som skrev inlägget).

Eller **skicka vanlig post** till DHR Stockholmsavdelningen, Hammarby Fabriksväg 23, 120 30 Stockholm, markera gärna kuvertet med "hemtjänst".

18

SOPOR

**Webbinfo från
svoa/Stockholm
vatten och avfall**

"...1 januari 2023 blir det obligatoriskt att sortera ut matavfall i hushåll, både villor och flerbostadshus...."

Varför blir det obligatoriskt?

Matavfall är en viktig resurs, som vi ska ta hand om. Maten ska förstås ätas upp, men skal och rens är värdefullt.

Idag sorteras knappt 30 procent av det matavfall som vi stockholmare skapar. Sverige har som mål att minst 75 procent av matavfallet ska sorteras ut för att bli biogödsel och biogas. Att göra det obligatoriskt är ett steg i det arbetet.

Alternativ till matavfallsinsamling i kärl

Har din fastighet installerat matavfallskvarn i alla kök så kan ni sortera matavfallet på det sättet. Reglerna för matavfallskvarn kan dock komma att ändras. Du behöver meddela att ni har matavfallskvarn till oss"

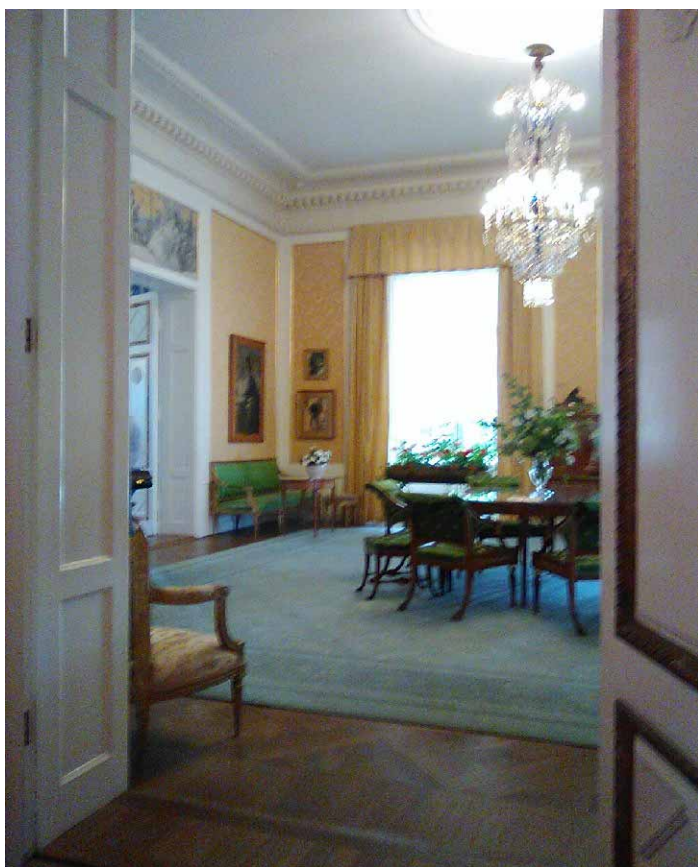
Några tillgängliga kulturglimtar från Kungl. Djurgården

från Louise som åkte spårvagn till Skansen som barn, Nu körs spårvagnar i Stockholm igen med moderna vagnar. Tyvärr har tågvärdarna tagits bort så man kan behöva medhjälpare när ramperna ska användas vid någon hållplats. Djurgården är en del av Nationalstadsparken och har mycket att erbjuda alla åldrar och smaker.

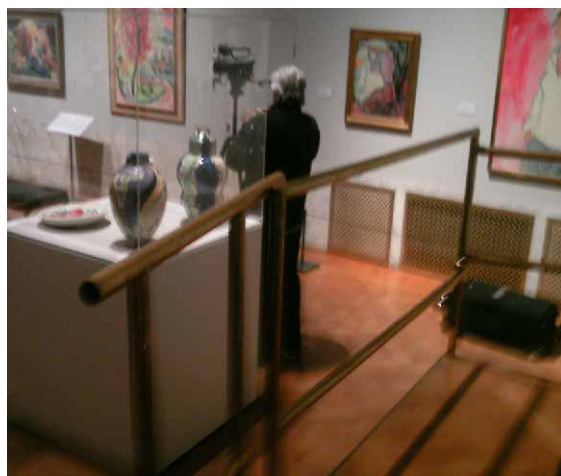
Prins Eugens Waldemarsudde är en gåva till

oss alla. Hans hem med konstsamling, hans ateljé och galleri och naturen omkring erbjuder ny och äldre konst och fantastiska utblickar mot infarten till Stockholm.

Mycket bra tillgänglighetsarbeten, har gjorts. T.ex. entrérampen och passagen mellan Galleriet och Slottet där DHR m.fl. har varit med att få till en både elegant och väl-fungerande trapplift. som finns i

I Prinsens matsal finns några av hans egna verk på väggarna. Fina blomarrangemang finns alltid och i rummet bredvid hans egna krukor med olika växter efter säsong.

galleriet. Den är hydraulisk och har mässingsgrindar. Både besökare och personal har god nytta av den.

En läderklädd ledstång i källarpassagen som har en hiss i vardera delen för dem som inte använder trapporna. I Slottet finns hiss mellan alla våningsplan.

Novell: Svart hjärta av Mika Ihanus

Jag klev in i Nellies lägenhet och möttes av ett uppmuntrade citat inramad i en tavla med hjärtan. Ännu ett trasigt liv som jag nästlat in mig i. Den tanken lät jag bosätta sig i bakhuvudet och körde in i köket. Inpyrd ciggrök dök upp mellan vindarna från balkongen. Ett regn tycktes vilja falla. Det var september och jag hade nyss varit på bokmässan och släppt min första roman.

Hon hade något som fick mig känna mig hemma. En kall ton men välmenande. Ibland lät hon ömhetsbevisen falla över mig. Hon drog i min arm och kallade mig för sin man och sa att hon aldrig skulle tillåta mig någon annan att älska. Hon drog mer i min arm och hade en befallande ton.

"Kom hit, jag vill krama dig!"

20 Jag gjorde som hon sa och hamnade med näsan i hennes hår. Det doftade cigg och schampo och jag kunde ana gråa hårstrån. Hon höll båda sina händer runt min nacke.

"Du doftar så gott!" sa hon och drog mitt huvud till sig och kysste kinden.

Jag försökte dra mig ur hennes grepp.

"Nä, gå inte!" sa hon.

Jag andades lugnt och väntade på att hon skulle tröttna hålla fast mig.

Det var då jag tänkte på alla hjärtan som hängde över det lilla centrumet några steg från hennes bostad. Hängde och lyste upp i mörkret som blodplättar. Nu började hon tröttna och släppte taget om mitt huvud.

Hennes tunga lämnade smak av tandkräm och cigaretter. Kväljningar avlöste varandra och tvingade mig köra till vardagsrummet. Sitta där och lugna ner

kroppen. I hennes bokhylla stod tjocka böcker och inramade foton på hennes man.

"Han var knäpp" sa hon och satt bakom mig.

"Hur då?" sa jag och ryckte till av hennes plötsliga närvaro.

"Han fick mig inspärrad på psyket"

Jag nickade och svalde en klump.

"Fast det var trettio år sen och nu är han död."

"Vad dog han av?"

"Förmodligen av sprit och tristess"

Det var då jag började förstå hennes mörker.

"Psyket?" sa jag.

"ÄÄh, dom hittade inget fel på mig" sa hon och jag nickade intresserad.

"Men du har foton kvar av honom?"

"Ja, vi var ju gifta. Eller jag är så lojal." sa hon och jag nickade igen.

Jag andades in unken ciggstank och kände hösten ta sig in genom balkongdörren. Friska vindar men ändå varma fick mig sträcka på ryggen, trycka ner känslan av att stå bredbent med fötterna på varsin pelare och hålla balansen och jag sa:

"Jag måste dra nu"

"Nähä, det får du inte" sa hon och tog tag i min arm.

Jag stod kvar i trapphuset efter att ha stängt dörren till henne. Andades djupt och hördes steg i trapporna med kvinnoröster. Först syntes deras tillrättalagda frisyrier och sen ansiktet. De log och hade förkläden med motiv av blommor i pastellfärger.

"Det var längesen..." tänkte jag. "...när kvinnor i förkläden tog i min kropp". Numera har jag personlig assistans och naturligtvis log jag till kvinnorna och körde mot hissen.

"Vi hörde du skulle komma" sa ena kvinnan.

Jag nickade.

"Mannen från Stockholm" sa den andra kvinnan.

Jag tog upp handen och körde in i hissen. Tryckte på knappen till bottenplan. Dörrarna stod och slog mot något. Jag vände huvudet bak och såg en av kvinnorna kliva in.

"Jag heter Berit" sa hon.

"Ja, hej" sa jag.

"Det är stockholmarna som vet bäst" sa hon och jag tittade på henne i spegeln.

"Nä, det är väl det inte?"

"Min man hittade en yngre förmåga och flyttade till Stockholm. Bagarmossen. Vet du vart det ligger?"

"Nära där jag bor" sa jag.

"Men då har du kanske sett honom. En lång och stilig man med ölmage och heter Gert".

Jag svalde skrattet.

"Stockholm är stort och jag brukar inte spana in gub... jag menar män" sa jag och körde ut från hissen.

"Det är helt förståeligt men om du ser han kan du hälsa att jag har slutat stryka kalsonger" sa hon när hissdörrarna stängdes.

Jag muttrade något, tog mig ut och möttes av havsluften.

En nollåtta på Avenyn

Jag tittar upp i den höga blå oktoberhimlen under vilken rullen bär mig framåt på Avenyn.

Fan vad det blåser! Men det regnar åtminstone inte som det annars alltid brukar göra vid mina besök här.

Grymtar till Paula att skjuta upp mina solglasögon på näsan.

- Att du inte kan låta optikern fixa till dem.
- Snart svart höst och då...
- Du är alltid lika positiv du.
- Sant.

Hon ger rullen en skjuts framåt och pekar på ett café på andra sidan gatan.

Vadå? Tror hon att jag tänker sätta mig på ett jävla söndagscafé och sörpla kaffe en lördagseftermiddag?

- Paula, är det typ sju, nio år som du jobbat för mig?
- Ja, hurså? Vad menar du? Skit i det nu. Där på Jonnys café trillade en av mitt livs viktigaste polletter ner.

22

- Jaha, var han snygg och rik eller bara en jävel på att snacka?
- Nej, inget sånt. Det var att jag vågade välja den största bullen på fatet.

Harklar, lutar mig åt sidan och låter loskan smaska. Sätter mig upprätt igen och ger Paula en blick.

- Så vadå, giriga godisgrisen slog till?
- Hallå, hur skulle det vara om du spottade lite mer diskret. Ja, det var typ godisgrisen och min väns reaktion var att "så där gör man väl inte, det är oartigt att ta den största". Då trillade poletten ner! Varför ska jag förminska mina önskningar och behov? Sen dess har jag verkligen fattat att jag är min egen lyckas smed. Dessutom, om ingen annan heller vågar ta den blir den kanske gammal och papperskorgsfika.

Jag nickar hummande och känner hur magsyran sticker upp sitt sura tryne. Rätar på ryggen och sväljer hårt några gånger.

- Du borde dricka vatten.
- Ja, jo, kanske det... Bronsmannen som står där med fisken i handen gillar tydligen vådis.

Han kanske har ett glas att bjuda på.

Hjulen hackar vidare över gatuplattornas mellanrum.

Sneglar på den asfalterade cykelbanan.

Varför där? Varför inte här?

Ett gupp ner till gatan, ett gupp upp igen och jag tittar upp på Poseidon.

- Hej du, Havsgud med fisk fångad. Har du något för en nollåtta att dricka? Nja förresten, vet inte om jag vill dricka vatten från din fiskkäft. Och mitt sällskap här har ju just poängterat att man ska välja så att man får det man vill.

Duckar för Paulas lätta hurring.

- Nej fan, nu vill jag inte sitta här och snacka med en staty. Kom igen, nu vi tar för oss! Du den största bullen i stan och jag något annat stort.

Kort rapport från **Beckomberga simhall** där man kan bada en gång i veckan med DHRS, dels i stor 30 gradersbassäng, dels i liten 33 gradersbassäng. Första gången jag var där blev jag glatt överraskad hur tillgängligt det är byggt med fina ramper upp till entrén där det finns en reception och bänkar och bord m.m. Innanför nästa glasdörr en lång korridor med skogräns och hyllor att placera skorna på. Armbågsknappar överallt. Omklädningsrum för han & hon med bra skåp och bänkar. Man tar med eget hänglås, men Carin har ett extra i badbägen! Det finns många olika duschstolar med hjul som också kan tas in till bassängerna. Stora bassängen har fönstervägg mot en innergård. Lilla bassängen har frostade fönster och mysigt lågt i tak. Lifter av olika slag finns i båda. I stora bassängen med olika djupnivåer finns lejdare och trappor. I lilla bassängen finns trappor upp och ner.

Toppen! tycker Louise

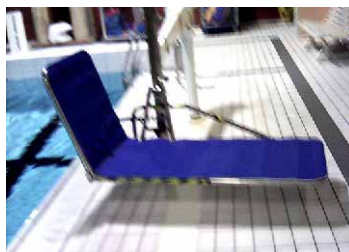

som gjort skulpturen av f.d. badbräda och uttjänt bad-dräkt och dito griptång för att visualisera hur det upplevdes att bli handikappat olycksdrabbad en andra och tredje gång...

23

Entrén till hallen är mycket bra. Terapibassängen o. simbassängen har temperaturskyltar och väggklockor..

Hej!

Du som bor i Ekerö, Lidingö, Solna, Sollentuna och Stockholm!

Kom med i DHR* och Stockholmsavdelningen! Som medlem kan Du tillsammans med alla de andra påverka vårt samhälle så att det blir mer jämlikt och jämställt och då mer praktiskt och hanterligt för många fler människor.

Du kan dessutom också delta i och initiera fritidsaktiviteter och social gemenskap Du kan också uppleva och själv utöva bra kamratligt stöd = kompisskap = "medmänsklighet istället för motmänsklighet".

Du är självklart också välkommen om Du bara vill stödja vårt arbete! Även om Sverige ratificerade FN-konventionen för personer med funktionsnedsättningar redan 2009, så tar det tid att implementera ett nytt sätt att se på sig själv och sina medmänniskor. Därför är det viktigt att så många som möjligt är med i den här viktiga processen.

*DHR började som en Kamratförening 1924. **DHR** står numera för **D**elaktighet **H**andlingskraft **R**örelsefrihet efter att ha hetat De Handikappades Riksförbund.

Läs mer på dhrs.se och se Nollåttan m.m. digitalt där. Kolla dhr.se eller ring till förbundet 08-685 80 20 och tala med Erik eller Åsa.

Värva medlemmar! Och få en Sverigelott per värvad ny medlem! D.v.s. ju fler medlemmar ju flera lotter! Värvar du 3 medlemmar under ett kalenderår får du gratismedlemskap året därpå.

Villkoret för lotteriet är att personen du värvat har tackat ja, har blivit registrerad och har betalat sin medlemsavgift.

Har du några frågor?

Mejla medlem@dhr.se eller ring 08-685 80 20 till förbundet
Telefontiderna är måndag och onsdag kl.10-12 och tisdag kl.13-15

Varmt välkommen!

Avsändare/returadress: DHRs, Hammarby fabriksväg 23, 120 30 Stockholm